

værende Fløi i alt Fald kun med Banffelighed og besværlige Forandringer vil være stiftet til deri at faae Plads til Folkethings- og Landsthingsale. I Lovforslaget er imidlertid den vestlige Fløi ikke forlangt opført, og i denne har man en Dybde — hvad der ogsaa udtrykkelig er fremhævet i Anmærkningerne — som vilde gjøre det muligt at bygge en Rigsdagsbygning med fornøden Dybde i Folkethings- og Landsthingsalene; men det medfører, at man maatte benytte den vestlige Fløi, og det ønsker man ikke. Næstefter at dette jo har ligget som en Forudsætning i Landsthingets Vædringsforslag, fordi det var foreslaaet af Regjeringen, saa er ogsaa de Indvendinger, som have reist sig derimod, af den Bestaafenhed, at de i og for sig ikke forekomme mig at være overbevisende. Der er sagt: Lægger man Rigsdagsbygningen der, saa maa man for Slottets Styld give den samme Høide som Slottet, og man vil da faae Etager, som man ikke behøvede. Harmonien med det øvrige Slot forlangte saaledes en uhenftsmæssigere Bygningsmaade end ellers. Det forekommer mig dog virkelig, at dette maa være Arkitektens Sag. I Fald den ene Side af den mægtige Bygning, som ikke ses samtidig med de andre, virkelig fik Forhold, der vare forskjellige fra de andre, vilde Arkitekten ganste sikkert være i Stand til at kunne overvinde dette Misforhold, og naar der er sagt, at der ikke vilde blive Underkjørsel gennem Slottet, idet den vestlige Fløi vilde spærre Adgangen fra den Side af Gaarden til Ridebanen, da vil det heller ikke medføre nogen Banffelighed. Selv om den vestlige Fløi er for sig selv, kan der dog tilstedes en Gjennemkjørsel i Stueetagen fra Slotsgaarden ud paa Ridebanen, saa det synes ikke, at de Indvendinger, der ere reiste i den Henseende, have den Betydning, at man derfor skulde mene, at det ikke var nødvendigt at gjøre et Forsøg paa at gjenopføre et Christiansborg Slot, der baade kunde være Kongebolig og afgive de fornødne Lokaler for Rigsdagen. — Man har ogsaa indvendt imod en saadan Anvendelse, at den Kommission, som afgav den Betænkning den 24de December 1883 — det er anført i Anmærkningerne — har sagt, at man maatte have en særlig Rigsdagsbygning. Man vilde ikke kunne gaa ind paa, at Christiansborg Slot skulde kunne give fornøden Plads; det havde jo anden Bestemmelse, og det vilde det ogsaa beholde; det vilde i hvert Fald ikke kunne fyldestgjøre ideale eller blot nogenlunde rimelige Fordringer uden en Ombygning eller Forandring, som ikke var rimelig. Dertil maa dog erindres, at

det var sagt 1883; men da forudsattes det ikke, at Christiansborg Slot skulde afbrænde, og de Vædringer, Ombygninger og Forandringer der ere rimelige, efter at Slottet er brændt, vilde under almindelige Forhold være ganste urimelige. Derfor faar den Argumentation ikke den Betydning, som den ellers kunde synes at have. Det er iøvrigt ikke min Sag at vise, hvorledes Bygningerne burde lægges, og det paatager jeg mig heller ikke, jeg vil kun vise, at der har været Anledning, det tror jeg, til at foretage det Forsøg, som var Forudsætningen for den Bevilling, der blev givet i Fjor af Landsthinget. Det er nu langt fra mig, at jeg vilde mene, at man vilde kunne faae en ligesaa hensigtsmæssig og velindrettet Rigsdagsbygning, naar man paa den Maade anbragte den i Christiansborg Slot, som naar man byggede en selvstændig Rigsdagsbygning, som det f. Ex. er foreslaaet her. Men det er ogsaa kun en Side af Sagen. I Fald man kunde faae Lokaler til Rigsdagen, hvor man paa bekvem og god Maade kunde udføre den Gjerning, som der skal udføres, og som passede til de bestemte Forhold, hvorunder vi her til Lands leve, forekommer det mig, at det var at foretrække fremfor en stor og prægtig Bygning, som i Grunden hverken passer til os eller til den deri værende Virksomhed. Det er selvfølgelig klart, at Arkitekten, Friherre Hansen, der har opført saa mange store, prægtige Bygninger, ikke kan have den Anskuelse; det forstaar jeg godt, at han mener at maatte give den Fremgangsmaade Fortrinet, som her er foreslaaet. Men selv om han ikke skulde ønske eller have Lykt til at bruge sine Kræfter og sit Arbejde til at opnaa et saadant Formaal, burde man derfor ikke opgive det. Der maatte kunne findes andre Veie, til at skaffe Planer til Veie f. Ex. ved at afholde en mere indskrænket Konkurrence eller paa anden Maade. Jeg mener, at naar jeg skulde gjøre Valget imellem, at Sagen enten nødvendig skulde fremmes ved Friherre Hansen, eller Forsøget skulde gjøres selv uden hans Hjælp paa at forene baade Rigsdag og Kongebolig paa Christiansborg Slot, saa valgte jeg at gjøre Forsøget.

Jeg vil blot anstille en eneste kort Betragtning endnu. Jeg vil betragte det som givet trods det, jeg har sagt, at man maatte have en hel ny selvstændig Rigsdagsbygning, og saa kaster jeg et Blik paa det Projekt, som foreligger. Efter hvad jeg har sagt vilde De vide, at jeg saa strax maa gjøre den Indvending, at Planen forekommer mig at være for storartet efter vore Forhold. Det skal jeg imidlertid lade staa hen; thi derom